

ŠOLA ZA SODOBNO UMETNOST

VODJA: SAŠA GLAVAN

ASISTENT: JANI PIRNAT

MENTORJA: MIRAN MOHAR, GREGOR PODNAR

UDELEŽENKE_C: MARA AMBROŽIČ, NINA GREGORIČ, TOLJA KANDUČ, TOMAŽ KUČER, MARKO PAK, LUKA SINKOVIČ

miran mohar in gregor podnar o tečaju za kustose scca, zavoda za sodobno umetnost – ljubljana

Smisel tega kratkega teksta, za katerega naju je prosila voditeljica tečaja za kustose Saša Naberger, vidva predvsem v tem, da na temelju izkušnje mentorskega dela v nekaj točkah poveva, kako misliva, da bi se tečaj moral razvijati v prihodnosti.

Kustos za sodobno umetnost je relativno nov poklic, hibriden in sestavljen iz zelo različnih znanj, ki jih je mogoče razmeroma hitro načrpati samo, če že imaš določen pogled na sodobno umetnost in tudi praktično izkušnjo, ali da to znanje dobiš od ljudi, ki ga že imajo.

Tečaj za kustose SCCA, Zavoda za sodobno umetnost – Ljubljana je edini kraj, kjer je mogoče organizirano pridobivanje takega znanja v Sloveniji in bližnji okolici. Ta tečaj oziroma to mentorsko delo se nama je zdelo zelo koristno in pomembno, tako da sva se oddčila sodelovati: Gregor Podnar od leta 2000 do 2003 in Miran Mohar leta 2002 in 2003. Miran Mohar po poklicu nisem kustos, vendar smo na podlagi povratne reakcije tečajnikov zaznali, da je smiselno posredovati znanje, ki sem ga skupaj s kolegi-umetniki pridobil v skupini In vivo in Času, ko so morali umetniki sami "producirati" projekte in razstave, ker tedaj umetniški sistem pri nas ni deloval. Timsko delo z Gregorjem Podnarjem, umetniškim zgodovinarjem in kustosom, je bilo v študijskem letu 2003/2004 za oba mentorja zelo plodno in tudi v prid profesionalnemu delu zunaj tečaja.

Pokazalo se je, da je najboljši problematično, da študentje in diplomanti z oddelka za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani zelo slabo poznajo sodobno umetnostno prakso in teorijo. Zaradi tega bi moralo biti prvo leto po možnosti dveletnega tečaja namenjeno predvsem seznanjanju s sodobno umetnostno prakso in teorijo. Naslednje leto pa bi bilo namenjeno sami "obrti", postavljanju razstav, komunikaciji z umetniki, metodam pridobivanja sredstev, oglaševanju umetniških projektov itn.

Zdaj pa tečajniki brez tega znanja takoj začnejo z delom kustosa in preskočijo najpomembnejši del, ki bi moral biti temelj. Ker nimajo baze znanja, precej "plavajo", ko se prebijajo skozi tečaj in ko pripravljajo razstavo. Tečaj bi se lahko prediktoval v dveletni podiplomski študij, za kar pa bi morali tudi organizator

program spremeniti in poskrbeti, da bi postal bolj mednarodno. Obvezna raba angleškega jezika bi omogočila, da bi se vključili tudi tečajniki in strokovni sodelavci iz denimo, Trsta, Zagreba, Budimpešte, Gradača ali od drugod, kar bi povzročilo priliv intelektualne mase v Ljubljano in vitaliziralo lokalno sceno.

Tečaj žal še vedno nima zadostne podpore javnih financierjev (ministrstvo za kulturo, mestna občina). Dovoli nenavadno je, da je tako, saj je tečaj, po najinem mnenju, eden najuspešnejših projektov izobraževanja v vizualni umetnosti in je dal kar nekaj generacij kustosov, ki že delajo v vseh pomembnih slovenskih razstaviščih, kjer so delodajalci ali glavni pokrovitelji država in občine. Pogrešava tudi tesnejše sodelovanje z evropskimi fundacijami za umetnost in kulturo, ki bi bile idealni partnerji za nadaljnji razvoj tečaja.

Če sva še malo kritična, pa manjka za študij tudi skripta ali učbenik, ki bi se ga dalo sestaviti iz predavanj in prvih, modularnem delu tečaja. To bi bilo v veliko pomoč tečajnikom med študijem in kasneje, obenem pa bi bila to prva taka publikacija "v naši regiji".

Ljubljana, avgust 2004

ŠTUDIJSKI EKSKURZIJI: DUNAJ, ZAGREB
NIZ JAVNIH PREDAVANJ: DAVID DRONET, DANIEL JEWESBURY, MORENO MIORELLI IN DONATELLA RUTTAR, TADEJ POGAČAR, NEVENKA ŠIVAVEC, SKUPINA ŠKART: DJORDJE BALZAMOVIĆ – ŽOLE

Kort: GALERIJA / Dimenzije razstave / Uspadnoba / Uspadnoba / (PARASIT)
PROGRAMSKA USMERITEV
Zgod./Znacilnosti / program / sodelovanja
↳ dokum., press-clip, pogovor z direktor, kustoso
(reference) investicije
POZICIJSKI KUSTOS
pristop, način delovanja, koncept, stališče
(reference) investicije
UMETNIK & UMET. DELO
izstava po osebnih referencah / izstava (mednar. pristop ali pri kas)
na osnovi dokumentov / ali oseb. kataloka
(reference) investicije
AKTUALNA RAZSTAVA / PROJEKT
ALOGE POZNEJJO V VLOGI TEČAJNIKOV
T tečaja za kustose sod. umetnosti
SVET UMETNOSTI
(amo leaflets o SCCA)

“ Kustos za sodobno umetnost je relativno nov poklic, hibriden in sestavljen iz zelo različnih znanj, ki jih je mogoče razmeroma hitro načrpati samo, če že imaš določen pogled na sodobno umetnost in tudi praktično izkušnjo, ali da to znanje dobiš od ljudi, ki ga že imajo. ”

RAZSTAVI: FADE IN / FADE OUT
(Galerija Kapelica in Mestna Galerija Labin, Hrvaška)
UMETNICE_KI: VADIM FIŠKIN, ALENA FLORIČIČ, SAŠO VRABIČ

Novi kustosi na plan!
Tečaj za kustose Svet umetnosti je prvi program v Sloveniji, ki je namenjen praktičnemu in teoretičnemu izobraževanju na področju sodobne umetnosti, organizira pa ga Zavod SCCA Ljubljana. Tečaj omogoča poglobljanje znanj, vezanih na delo kustosa pri koncipiranju razstave. Izbrani tečajniki bodo od novembra 2002 do junija 2003 pod mentorskim vodstvom izoblikovali projekt razstave in jo realizirali. Tečaj dopolnjujejo delavnice, namenjene pridobivanju praktičnega znanja (odnosi z javnostmi, organizacija razstav itd.), in študijski potovanja v tujino. Namenjen je vsem, ki jih zanima delo na področju sodobne umetnosti, ne glede na izkušnje, starost in izobrazbo. Rok za prijavo je 11. oktober. Zloženik s podrobnejšimi informacijami o programu in prijavnico lahko dobite na: <http://www.ljudmila.org/scca/worldofart/>. J. Š. A.

Tečaj za kustose sodobne umetnosti
LJUBLJANA – Tečaj za kustose Svet umetnosti, ki bo letos potekal v Ljubljani, je prvi program v Sloveniji, namenjen praktičnemu in teoretičnemu izobraževanju iz sodobne umetnosti. Izbrani tečajniki bodo od novembra 2002 do junija 2003 pod mentorskim vodstvom izoblikovali projekt razstave in jo realizirali. Tečaj dopolnjujejo delavnice, namenjene pridobivanju praktičnega znanja (odnosi z javnostmi, organizacija razstav itd.), in študijski potovanja v tujino. Namenjen je vsem, ki jih zanima delo na področju sodobne umetnosti, ne glede na izkušnje, starost in izobrazbo. Rok za prijavo je 11. oktober. Zloženik s podrobnejšimi informacijami o programu in prijavnico lahko dobite na: <http://www.ljudmila.org/scca/worldofart/>. J. Š. A.

Dnevna Mladina - V petek otvoritev razstave Haunted by Detail

13. november 2002 | 14:10

V petek otvoritev razstave Haunted by Detail
Jaka Železnikar

Z razstavo v amsterdamskem De Appel-u se končuje izobraževalni tečaj za kustose, tudi s skupno udeležbo.

Poleg mednarodnega sodelovanja, ki je znotraj sodobne umetnosti takorekoc postala srednosta sama po sebi, je udeležba tečajnice iz Slovenije, Nataše Petrešič, pomembna predvsem v okviru dejstva, da tovrstno izobraževanje v Sloveniji znotraj izobraževalnega sistema v slovenski sploh ni mogoče, kot skoraj v celoti tudi seznanjanje s tokovi sodobne umetnosti na splošno.

Luknjno z zunajinstitucionalnim, od uradnega univerzitetnega izobraževanja neodvisnim izobraževalnim programom svet umetnosti pokriva SCCA-Ljubljana. Zavod za sodobno umetnost, kar pa ni nobeno opravčilo, kvečemu dodatno breme za sramotno stanje na Univerzi.

Slovenska Univerza se ne izkazuje kot mesto, ki bi znotraj umetnosti bila mesto artikulacije, seznanjanja, refleksije in spremljanja sodobne umetnosti. Prej kaže, da v veliki meri spi v naročju tradicije.

Splošno poznavanje tematik in tokov sodobne umetnosti je posledično zelo slabo, isto velja za stanje znotraj kritike in druge strokovne javnosti. Zainteresirani posamezniki so v veliki meri obsojeni na samoizobraževanje in finančno težko dosegljive študije in izobraževanja v tujini.

IZI OZBA ŠESTERO KUSTOSA SUVREMENE UMETNOSTI OKUPLJA TROJICO AVTORA - VADIMA FIŠKINA, SAŠU VRABIČA I ALENA FLORIČIČA

Fade In Fade Out u labinskoj Gradskoj galeriji

Labin - Nakon premijere što se početakom srpnja završava u labinskoj Gradskoj galeriji. Pod tim su imenom kustosi Mara Ambrožič, Nina Gregorič, Tolja Kanduč, Tomaz Kučer i Marko Pak - koji su nedavno otvorili tečaj za kustose suvremene umetnosti što ga u sklopu programa svijeta umetnosti već šest put organizira Ljubljanski Zavod za suvremenu umetnost - predstavlja završni dio navedenog tečaja. Za to su odabrali bezazlovni video rad Alena Floričića, projekt Home TV instalaciju Vadima Fiškina te rad Vogue Sade Vrabčića čime su pokazali vlastito vidjenje suvremene umetnosti i njegovo preispitivanje. Kako su nam te večeri Mara, Nina i Luka objasnili, naziv izlozbe naglašava konjunkturalnost korištenja sebe - umjetnika kao objekta suvremene umetnosti. Temni fade in fade out koristi se prikom obrade slike ili glazbe, u ovom slučaju samo sliku, dok tehnički termin djeluje počinje kao nazivnik jer je otkrivena izlozba već spomenuto umjetničko stvaranje što svjedoči u umjetničkom odnosu do širak društvenog konteksta umjetnosti što u dijelima pojavljuju kao glavni akteri, ali ne na način autoportret, već kroz projekciju vlastite pozicije. Tako otvorenu uzroke sjetno vanja pojačava na okolišu i obrnutu Vadim Fiškin to čini s projektom Home TV instalacijom. Dio projekta prvi put vidjen u Grazu gdje autor nastupa kao TV voditelj te gledateljsima daje upute kako napraviti, kako je on naziva, kućnu TV instalaciju što je sastavljena od zvučnika predmeta. Gledatelji su bili pozvani da svoje urlike fotografiraju i pošalju na adresu izlozbenog prostora, a za motivaciju autor im je ponudio nagradnu igru u kojoj pobjednik biva umetnik prepoznane slave ili djeptnog tranzitora, ali s obzirom na neodlučnost obziva obje. Zaslusno govoreći, Fiškinov slo postava svestran je nastavak njegova projekta, jer pored sirmke prvotnih bedi tronsnutnih TV emesija, sastoji se i od nekoliko slavova - pristiglih fotografija TV gledatelja što se prikazuju paralelno s TV emesijama. Home TV instalacija ukazuje na banalizaciju javlja suvremene umjetnosti i na ideološku moć medija, u ovom slučaju televizije. Slično je i s ostalim dvojicom autora, pa se Sašo Vrabčić u radu Vogue pojavljuje s deset naslovnica istosmernog časopisa na kojima je gotovo uvijek prikazan sam autor, dok se na donjem dijelu naslovnice nalazi potpisni tekst. To su oblati više autora što se odnose na različita pomranja žvca u suvremenom svijetu. Vrabčićev je cilj bio dokazati da svatko može biti dio te priče, dakle pojavi se na naslovnici momentanog modnog časopisa. S druge pak strane on se postavlja u poziciju ideala koptera te gledatelja čini svestranom stereotipa preispitujući sebe i svoje stvaranje. U bezazlovnom video radu posljednjeg autora - Alena Floričića, što traže oko tri minute, vidimo rođni prizor u kojemu se kroz prozor otvara pogled u ovjelnjenu dnevnu sobu u kojoj na TV opadama »navige« te samog autora što sjedi na kauču. Opisani prizor

12. listopada 2005